

«ՄԵՐ ԳԻՒՂԸ»՝ ԱՅՈ՛Ղ, ԲԱՅՑ, ՀԻՄԱ՛Ն «ՄԵՐ ՀԱՆԵՂԸ»

Posted on December 16, 2012 by Keghart

Category: [Opinions](#)

Պարոյր Աղպաշեան, Պէյրուզ, 7 Դեկտեմբեր 2012

“Հայաստան” Համահայկական Հիմնադրամը, իր ծնունդէն ասդին անտարակոյս, օրհնաբեր դերակատարութիւն եւ օգտակարութիւն ունեցած է, Հայաստանի եւ Արցախի լեռնակուտակ կարիքները հոգալու կամ նպաստելու անոնց:

Բարեբախտութիւն է, որ թէ՛ Հայաստանի, թէ՛ Արցախի եւ թէ՛ ԱՊՀի մէջ, կան բազմաթիւ մեծահարուստ ու գերհարուստ հայեր, որոնք նիւթական ու տնտեսական “կայսրութիւններ” ստեղծած են, ոմանք, միջազգային ոլորտներու մէջ նոյնիսկ գրաւելով բարձրագոյն դիրքեր, ըստ յայտարարուած ու հրապարակագրուած վիճակագրութիւններու:

Պարոյր Աղպաշեան, Պէյրուզ, 7 Դեկտեմբեր 2012

“Հայաստան” Համահայկական Հիմնադրամը, իր ծնունդէն ասդին անտարակոյս, օրհնաբեր դերակատարութիւն եւ օգտակարութիւն ունեցած է, Հայաստանի եւ Արցախի լեռնակուտակ կարիքները հոգալու կամ նպաստելու անոնց:

Բարեբախտութիւն է, որ թէ՛ Հայաստանի, թէ՛ Արցախի եւ թէ՛ ԱՊՀի մէջ, կան բազմաթիւ մեծահարուստ ու գերհարուստ հայեր, որոնք նիւթական ու տնտեսական “կայսրութիւններ” ստեղծած են, ոմանք, միջազգային ոլորտներու մէջ նոյնիսկ գրաւելով բարձրագոյն դիրքեր, ըստ յայտարարուած ու հրապարակագրուած վիճակագրութիւններու:

Այդ “դասակարգ”էն քանի՞ տոկոսը կ'օժանդակէ իր հայրենիքին ու ժողովուրդին, կ'անգիտանանք, բայց, որոշապէս կան *երախտաւորներ*, որոնք պատրաստակամ են հանդէս գալու մեծ կամ փոքր նուիրատուութիւններով, մեկենասութիւններով կամ ձեռներեցութիւններով:

Այդուհանդերձ, բաւարա՞ր են ատոնք, հայրենական եւ արցախեան աշխարհին աւելի բարեկեցիկ կեանք մը ապահովելու տեսակետէն: Անշուշտ, ո՛չ, որովհետեւ օգնութեան կարօտ դաշտերը եւ մարզերը բազմաթիւ են:

Գաղտնիք չէ. մարզերը, գաւառները, գիւղերը, նոյնիսկ կարգ մը քաղաքները կը գտնուին անմխիթար եւ աննեցուկ վիճակներու մէջ, ուր պետական հովանաւորութիւնը կամ հոգատարութիւնը համարեայ բացակայ է:

Սփիւռքէն դիտելով այդ անբաղձալի վիճակը, ոմանք բարեմտօրէն, ուրիշներ՝ անտեղեակօրէն, մաս մըն ալ՝ պատեհապաշտօրէն կը խանդավառուին (երբեմն ալ՝ հաշուենկատօրէն կ'ուզեն խանդավառել ուրիշները), թէ ամէն ինչ լաւ ու նորմալ է, նկատի ունենալով մայրաքաղաք Երեւանին մէջ սփռուած պեսպիսուն պանդոկները, շքեղ ճաշարանները, գրաւիչ ժամանցավայրերը եւ ընդհանրապէս “զգլխիչ”

տեսավայրերը ու “փարթամ” կեանքի տարբեր երեսները:

Այդպիսիներ կը մոռնան (կամ կ'ուզեն մոռնալ ու մոռցնել), որ ստուարաթիւ զանգուած մը զուրկ է այդ “բարիք”ներէն օգտուելու կարելիութիւններէն, իսկ աւելի քան սահմոկեցուցիչ վիճակ մը կ'ապրին արտամայրաքաղաքային շրջանները:

Այս բոլորէն՝ *արտագաղթ* եւ *արտահոսք*, *հայրենաթափութիւն* ու *հայաթափութիւն*, անզուսպ եւ անսասնձ թափով, մինչ իշխանութեան կողմէ՝ ո՛չ մէկ գործնական դարմանում, ո՛չ մէկ յուսադրիչ բարելաւում, ո՛չ մէկ իրագործելի նախաձեռնութիւն, բացի... կարկտան ու կցկտուր կարգադրութիւններէ, մինչ սակաւապետներ (այսինքն “մաֆիոզ”ական տեսակաւոր առանձնաշնորհեալներ)՝ արիւնաքամ կ'ընեն ժողովուրդին մեծամասնութիւնը, իշխանաւորներու գիտակցութեամբ եւ, ինչո՞ւ ոչ, մեղսակցութեամբ:

Չարմանալի է, որ այս սրընթաց անկումին դիմաց, գործող իշխանականները կը շարունակեն իրենց ազգային-պետական “սխրագործութիւնները”, ինքզինքնին աւելի պարարտացնելով, իսկ ժողովուրդը՝ աւելի բարոյաւքելով եւ աղքատացնելով:

Անիկա կը գոհացնէ՞ հայրենի իշխանութիւնները, կը լիցքաւորէ՞ սփիւռքահայութիւնը, որոնցմէ առաջինը կը շարունակէ իր “բռնութիւնները”, իսկ երկրորդը՝ իր “բարօրութիւնները”, հազիւ թէ՛ գիրար տեղ մը գտնելու կամ հասարակաց եզրեր ստեղծելու հաւանականութիւններով:

Ինչո՞ւ վերոյիշեալ ընդգծումները, թէկուզեւ արագ հպումներով, մանաւանդ որ այս թղթածրարը միշտ ալ եղած ու մնացած է լուսարծակի տակ, այնքան ատեն որ կը ներկայացնէ հայ ժողովուրդին սուր “վոյթած”ներէն բարձրագոյնը:

Ներկայիս “Հայաստան” հիմնադրամը հրապարակ նետուած է, նոր “թոն”ով մը, որ արդէն իսկ իր լրումին հասնելու վրայ է (կամ հասած է):

Ոչ ոք դեմ է “Հայաստան” հիմնադրամի առաքելութեան, բայց ատենը չէ՞ որ անիկա վերատեսութեան ենթարկուի, երբ Հայաստանը եւ Արցախը այլեւս ի վիճակի են իրենց “իւղով տապկուելու”, այնքան ատեն որ *մէկ գործարար* մը միայն, կրնայ ամբողջ գիւղի մը, նաեւ... քաղաքի մը շինարար-մատակարարը դառնալ, ալ ու՛ր մնաց որեւէ հանրանպաստ ձեռնարկութիւն մը:

Ճիշդ է, իւրաքանչիւր հայ իր *լուման* բերելու է իր հայրենական ծրագիրներուն, բայց, երբ “հզօր Սփիւռք” կարծուածն ու յորջորջուածը ինք սկսած է տկարանալ ու նահանջել (որուն ծանօթ պէտք է ըլլան բոլորը), “Հայաստան” հիմնադրամը, իր ժողովրդանուէր ու ժողովրդամատոյց սլաքները պէտք չէ՞ ուղղէ դէպի Սփիւռք, փոխանակ ակնկալէ անկէ:

Սփիւռքի մէջ հայապահպանման գործօնները սկսած են երերալ, իրենց ամենէն *նուիրական չափանիշներէն* (լեզու, ուսուցիչ, գործիչ, մամուլ, եւայլն), ոչ թէ համապատասխան մարդուծի բացակայութեան, այլ *գերազանցապէս* տնտեսական պայմաններու վտիտութեան կամ չգոյութեան պատճառներով:

“Հայաստան” հիմնադրամի պատասխանատուներ, հոն՝ Հայաստանի, թե՛ հոս՝ Սփիւռքի մէջ, պետք է գիտնան, թե՛ Հայաստանը եւ Արցախը մեր *անփոխարինելի* կռուաններն են մեր *գոյութեան* եւ *ազգային պահանջատիրութեան*:

Այսօր, Սփիւռքի ամենէն *բաբախուն* ու *թթխմոր* հայագաղութը՝ սուրիահայութիւնը, կ'անցնի խիստ վտանգաւոր հանգրուանէ մը, “Հայաստան” հիմնադրամը չէ՞ր կրնար իր “ռատիօթոն”ը կամ “Հալէպաթոն”ը այս տարի ամբողջութեամբ յատկացնել սուրիահայութեան, փոխանակ “փոքր” տոկոս մը անոր յատկացնելով, իսկ լիբանանահայութեան ձեռներեցները (*այսինքն՝ հարուստներուն-հարուստները*) իրենք հոգային իրենց գաղութին-համայնքին կարիքները, որոնց թուումը այդքան ալ դժուար պիտի չըլլար (բայց, ատիկա ալ ուրիշ առիթով...):

Ասիկա ինչո՞վ կը պակսեցներ հիմնադրամին հեղինակութենէն կամ ո՞ր կը շեղեր իր առաքելութենէն, այնքան ատեն որ “հզօր Սփիւռք”էն հսկայական բեկոր մը վտանգուած է ու կարօտ՝ համահայկական նիւթաթիկունքի:

“Մեր գիւղը” կարգախօսը (ցաւօք ուշացած) հոյակա՛պ նախաձեռնութիւն մըն է, որուն պատասխանատուութիւնն ու պարտաւորութիւնը կ'իյնան պատկան կողմերուն վրայ, սակայն, ա՛յս հանգրուանին, հրատապ լոզունգը պետք է հնչէ՛.

“ՄԵՐ ՀԱԼԷՊ”ը (իմա՝ սուրիահայութիւնը):

Իսկ ասոր մէջ ոչ մէկ քաղաքական արեւելում կայ, ոչ ալ կողմնակցութիւն, այնքան ատեն որ “մարդասիրական օժանդակութիւններ” կը հասնին հոն:

Մեր այս խորհրդածութիւնները որեւէ ձեւով “Հայաստան” հիմնադրամը ստուերել չեն միտիր, բայց, անհրաժեշտ է անոր տեղն ու դերը ՃԻՇԴ բնորոշել, մանաւանդ անոնց կողմէ, որոնք սփիւռքահայ իրականութեան մէջ կը յաւակնին ըլլալ առաջնորդներ կամ անոր մէջ՝ ներկայացուցիչներ:

Իսկ այդ տեղն ու դերը ի՞նչ կրնան ըլլալ, բացի հասկնալու պահու ու հրամայականութեան լրջութիւնը, առաւել՝ “աւանդակութիւնը” չճառայեցնելու... “աւանդական” գործելաձեւի մը, որն է՝ “աւանդականօրէն” “թելէթոն” իրականացնելը, որովհետեւ պահանջածը “մերն” է, ատիկա ըլլայ գիւղ թե՛ այլ տարբերակ, բայց հիմա՝ ՍՈՒՐԻԱՀԱՅՈՒԹԻՒՆ:

Կ'ըսուի՝ “հասկցողին շատ բարեւ”, բայց, չհասկնալու բան մը կա՞յ ասոր մէջ...:

